

С. Лиляч

-КЪДЕТО МОЛИТВИТЕ СЕ ЧУВАТ

Изготвил: Алекс Мартинов Маринов, студент в специалност „Българска филология“, II курс, II група, фак.номер: 12 671

Съдържание

- 1. Местоположение
- 2. Предания и легенди
- 3. Поверие
- 4. История
- 5. Параклисът на Св. Богородица в скалите

Местоположение

Провиралкята е скално светилище, намиращо се в непосредствена близост до язовир Лиляч, край едноименното село, разположено в южните склонове на Конявската планина (община Кюстендил). Село Лиляч се намира на 15 км от Кюстендил и на 57 км от София. Мегалитното светилище или както е известно тук „Провиралкята“ се намира в местността „Манастирище“. Дотам можете да стигнете по черен коларски път или пеша с преход от язовира за около 15-20 минути. Предполага се, че култовото място е възникнало още в енеолита, а впоследствие е било наследено като сакрална територия от тракийското племе пеони, където са се провеждали ритуали за плодородие.

Местоположение

Предания и легенди

На около 1 m разстояние преди тунела, оформен между две скали, който извежда към т.нар. „провирало“, в естествена плитка пещера е изграден малък параклис с патрон Света Богородица, а непосредствено над него е построена селската църква „Свети Георги Победоносец“. Тук всяка година на Гергьовден местните жители правят курбан за здраве. Ежегодно на традиционния събор на селото, който се провежда на 5 май, в навечерието на храмовия празник, майки идват с децата си при скалите в знак на благодарност за чудото, което се е случило.

Друга легенда, свързана с мястото, разказва за римски военачалник на име Таврелий, който живеел около днешното село Таваличево. Той и съпругата му били бездетни и много страдали поради този факт. Местните траки му разказали за провиралката и целителната ѝ сила и ги посъветвали да посетят мястото. Той послушал съвета и след като съпругата му преминала през ритуала, двамата създали поколение.

Поверие

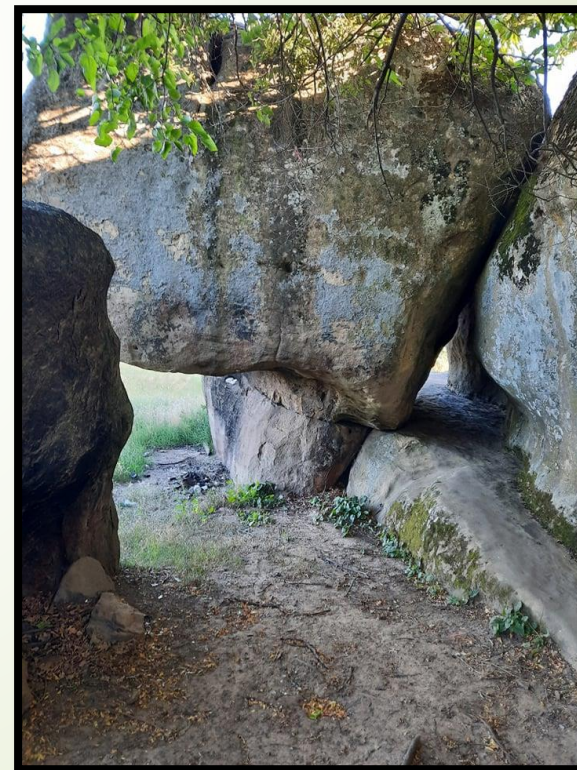
Жителите на село Лиляч, пазят поверието, че „Провиралкята“ е необикновено място, което притежава силна животелна енергия и според преданието Теодора, съпругата на император Юстиниан е заченала благодарение на ритуала изпълнен под скалата. Вярва се, че ако безплодна жена премине през „Провиралката“, тя бива изцелена и скоро след това може да има деца.

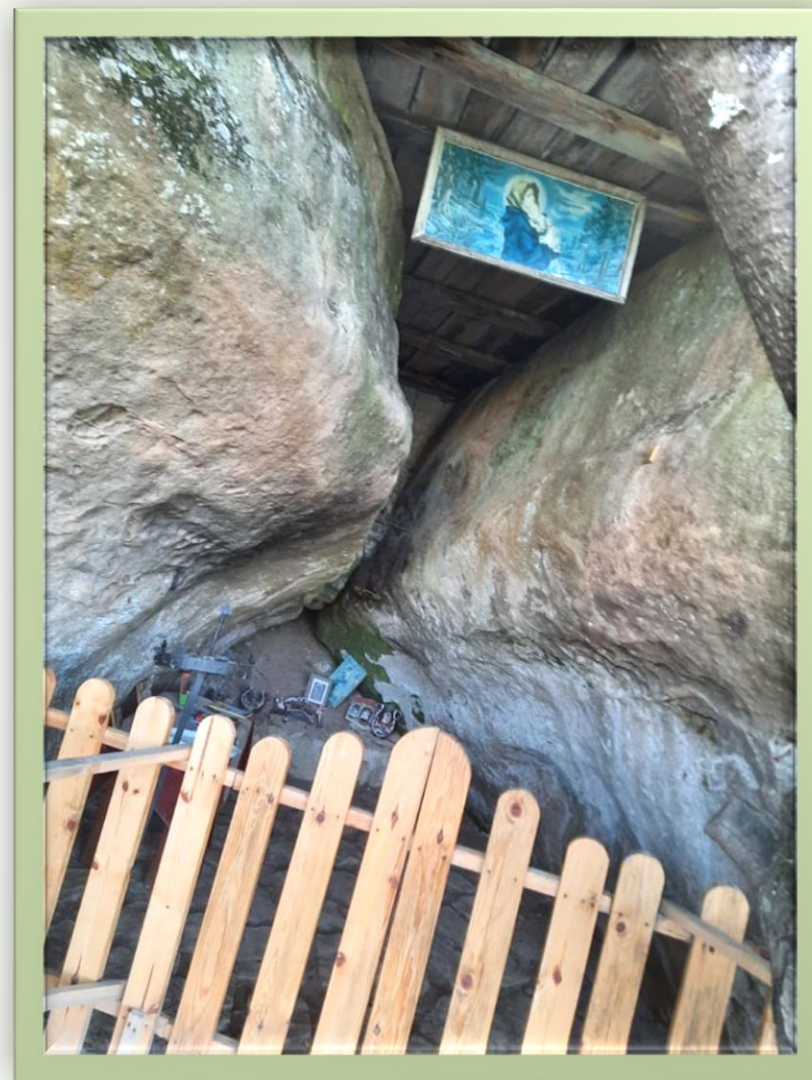

История

Районът на село Лиляч е обитаван от дълбока древност. Най-ранният културен паметник е прочутото мегалитно скално светилище „Провиралото“, разположено на възвишение над селото. Предполага се, че култовото място е възникнало още в енеолита (V – IV хил. пр. Хр.), а впоследствие е било наследено като сакрална територия от древното племе пеони, където се се провеждали ритуали за плодородие. Обектът има огромно размери, като части от него попадат под земята на околния терен. Представява мегалитен комплекс, включващ жертвени ями, соларни кръгове и няколко естествени скални арки, вторично обработвани още през древността. Жителите на село Лиляч пазят поверието, че "Провиралката" е необикновено място, което притежава силна животелна енергия. Според данни, събрани от местното население, много невесты са се "сдобили с рожби", заради широко известната в района чудотворна мощ на провиралото.

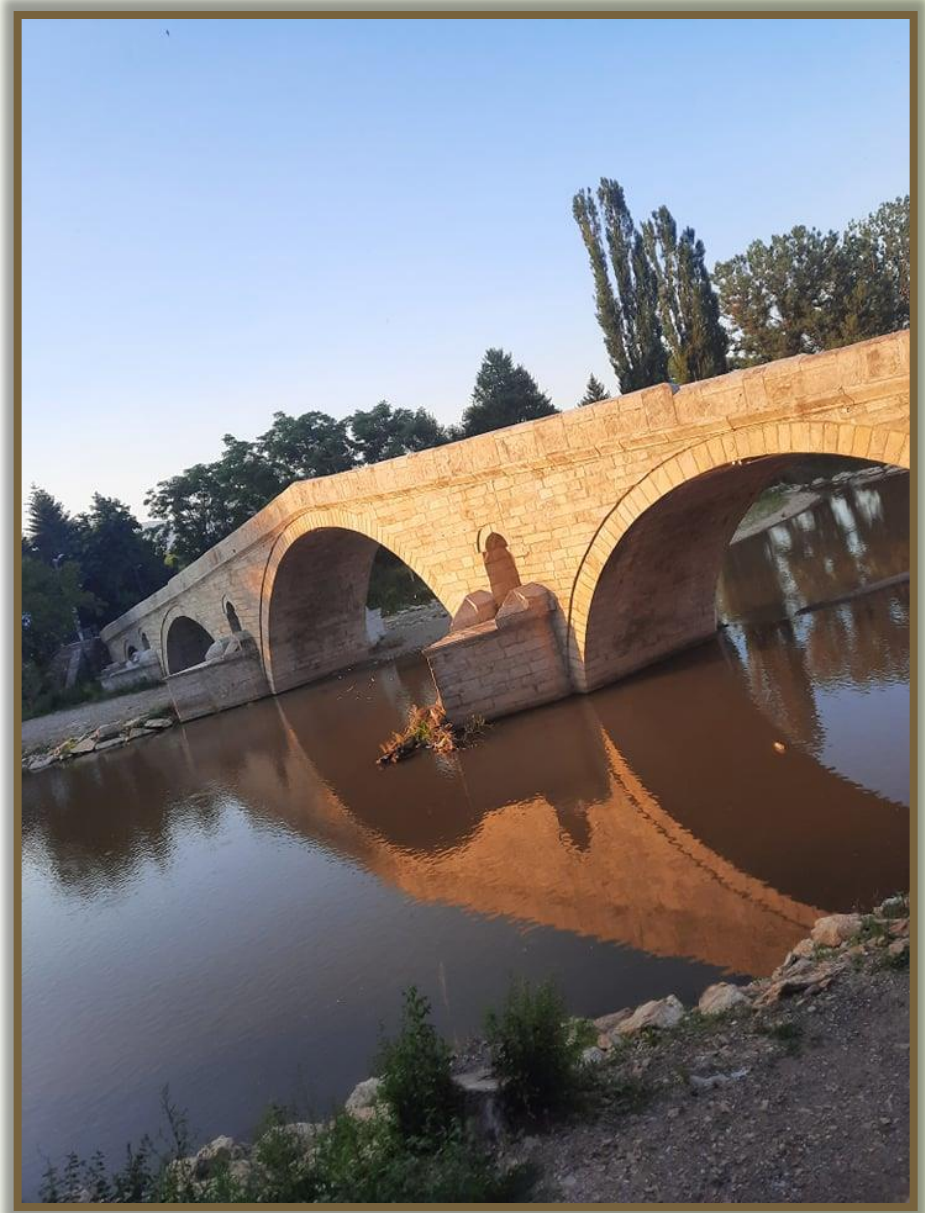

Параклисът на Св. Богородица в скалите

#BONUS

Легендите за Кадин мост

Местоположение

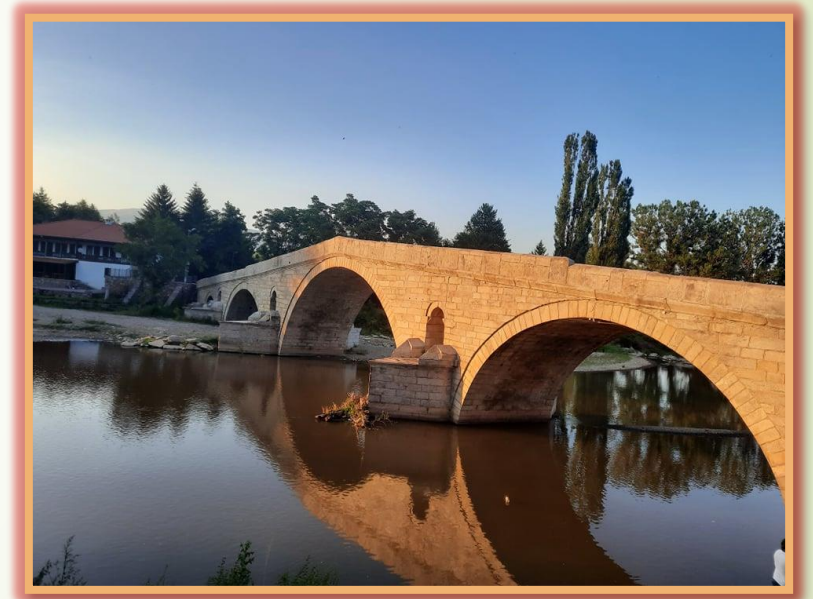
Кадин мост се намира в центъра на село Невестино, а селото е по шосето Дупница-Кюстендил, на около 26 километра от град Дупница.

Легендата за сватбения подарък

- **Срещата на султан Мурад с българските сватбари**
- **Подаръкът на султана**

Една от легендите разказва, че по времето на османската власт по българските земи, докато султан Мурад II, преминавал през териториите ни на път за Босна срещнал българска сватба. Някои от сватбарите се изплашили и се разбягали, други пък останали. Сред останалите била и самата булка, която не се бояла от султана, а му се поклонила в знак на уважение. Изумен от смелостта ѝ, той я попитал какъв сватбен дар иска от него, ... отвърнала момата. Мостът бил готов още същата година, в която момата го поискала от султана. Оттам идва и неговото име Кадин мост, а селото било прекръстено на Невестино.

ЛЕГЕНДАТА ЗА СВАТБЕНИЯ ПОДАРЪК

„Нящо не ти искам, господарю. Но преминаването през реката е много трудно. Като ида на гости при мама, да не газя студената вода“

Легендата за вградената жена

- **Митът за вграждането**
- **Жертвата на майстор Манол**
- **Силната енергия на мястото**

Въпреки реалното си съществуване като инженерно съоръжение Кадин мост е тясно свързан с характерния за родния фолклор мит за вграждането на Струма невеста, злочестата жена на майстор Манол. Легендата разказва, че трима братя градили моста. Каквото изграждали през деня, нощем буйните води на река Струма го отнасяли. Решили, че за да потръгне строежът и да умилостивят силите на природата, трябва да пожертват някоя от жените си. За да бъде честно се разбрали, тази, която дойде първа да донесе закуска, тази ще вградят. На следващата сутрин, първа на строежа дошла най-младата съпруга с малкото си дете. Когато я вграждали, тя помолила да оставят очите и гърдите ѝ свободни за да може да гледа и да кърми детето си. Огромната жертва на майстор Манол укротила водната стихия и мостът най-накрая бил завършен и останал за поколенията с името Невестин. Дори и днес местните жители на Невестино вярват, че когато реката се разбушува, наоколо се чува задавеният плач на зазиданата майка. Хората тук вярват, че мястото е силно енергийно и затова при моста често идват млади жени кърмачки, отчупват късче от каменната снага на моста, вярвайки, че това ще им помогне да отгледат по-лесно детето си.

